ספרא — פרשה י

[א] "כי תבואו" – יכול משבאו לעבר הירדן? תלמוד לומר "אל הארץ" המיוחדת.

[ב] יכול משבאו לעמון ומואב? תלמוד לומר "אשר אני נותן לכם" – ולא עמון ומואב.

[ג] "וקצרתם את קצירה" – שתהיה תחלה לכל הנקצרים. יכול אף של בית השלחין ושל בית העמקים? תלמוד לומר "קצירכם" – קצירכם של כולכם אמרתי ולא של בית השלחין ובית העמקים.

[ד] 'קציר' – ולא הקטניות. "קצירה" – ולא השחת. ר' יהודה אומר אם התחיל עד שלא הביא שליש קוצר ומאכיל לבהמה ולחיה ולעופות ופטור מן הלקט ומן השכחה ומן הפאה וחייב במעשרות. ר' שמעון אומר, אף משהביא שליש מתחיל קוצר ומאכיל לבהמה ולחיה ולעופות ופטור מן הלקט ומן השכחה ומן הפאה וחייב במעשרות. "וקצרתם את קצירה והבאתם את עומר ראשית קצירכם אל הכהן" – אין מצות קצירה בכהן.

[ה] "והניף את העומר לפני ה'" – ג' שמות יש לו: עומר שבלים, עומר תנופה, עומר שמו. "לרצונכם" – אין כופים את הצבור על כורחו. "ממחרת השבת" – מחרת יום טוב. "יניפנו הכהן" – בנין אב לכל התנופות שיהיו בכהן.

[ו] "ועשיתם ביום...כבש..בן שנתו", אף על פי שאין עומר. 'ועשיתם עומר', אף על פי שאין כבש. "ביום הניפכם" – אין תנופה אלא ביום. 'כבש בן שנתו תמים לעולה לה' ' – לא שנה למנין עולם.

[ז] "ומנחתו שני עשרונים סלת בלולה בשמן אשה לה' ריח ניחח" – הרי זה יצא מכלל כל הכבשים ליתן שני עשרונים.

[ח] יכול כשם שנכפל סולתו כך יכפל יינו? תלמוד לומר "יין רביעית". יכול לא יכפל יינו – שאין היין נבלל עם הסולת – אבל יכפול שמנו שהרי השמן נבלל עם הסולת? תלמוד לומר "ונסכה רביעית ההין" – כל נסכיו יהיו רביעית.

[ט] אילו אמר "קלי וכרמל לא תאכלו", יכול אף קטניות בכלל. תלמוד לומר "לחם". אין לי אלא חטים שקרוים "לחם" שנאמר "ממושבותיכם תביאו לחם תנופה". ומנין לרבות שעורים וכוסמים ושבולת שועל ושיפון? תלמוד לומר "וקלי וכרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה".

[י] "עד הביאכם את קרבן אלקיכם" – זה העומר. יכול זה הכבש? צא וראה מה אמור למטה – משם "הבאת עומר", אף כאן עומר. משקרב העומר מוצאים שוקי ירושלים מלא קמח וקלי – שלא ברצון חכמים, דברי ר' מאיר. ר' יהודה אומר ברצון חכמים היו עושים. משקרב העומר הותר החדש מיד. והרחוקים מותרים מחצות היום ואילך. משחרב בית המקדש התקין ר' יוחנן בן זכאי שיהא יום הנף

כולו אסור. אמר ר' יהודה, והלא מן התורה הוא אסור שנאמר "עד עצם היום הזה"?! מפני מה הרחוקים מותרים מחצות היום ולהלן? מפני שהם יודעים שאין בית דין מתעצלים בו.

[יא] "חוקת עולם" – לבית עולמים. "לדורותיכם" – שינהג הדבר לדורות. "בכל מושבותיכם" – בארץ ובחוץ לארץ. אמר ר' שמעון, שלשה דברים תלוים בארץ ונוהגים בארץ ובחוץ לארץ: החדש, והערלה, והכלאים. החדש אסור מן התורה בכל מקום, והערלה הלכה, והכלאים מדברי סופרים.